

Design znaka: Damir Šegota

KVALITETNA ŠKOLA HRVATSKA TEORIJA IZBORA U ŠKOLI PUT KA KVALITETNOJ ŠKOLI – ŠKOLI BEZ PRISILE

*Naša je vizija stvoriti školu u kojoj su znatiželja, zabava i radost stanje duha,
a temeljni ciljevi dobra međuljudska povezanost i obrazovni uspjeh za svakoga.*

Rijeka, 30. kolovoza 2013.

OBAVIJEST O SMRTI DR. WILLIAMA GLASSERA, AUTORA KVALITETNE ŠKOLE

Poštovani,

Vijest o smrti svjetski poznatog psihijatra dr. Williama Glassera postupno se širi po hrvatskim školama, jer su mnogi učitelji upoznati s njegovim idejama i radom, a mnogi ih i primjenjuju u svom profesionalnom i osobnom životu.

Dr. William Glasser preminuo je 23. kolovoza 2013. u svom domu u Los Angelesu, u 89. godini života – rođen je 11.05.1925. godine (Cleveland Ohio, USA).

Profesionalni put Dr. Williama Glassera

Nakon što je 1965. napisao knjigu o savjetovanju **Reality Therapy** i objavio svoju prvu knjigu o obrazovanju **Schools without Failure** (1969), značajno je proširio razumijevanje ljudske motivacije i ponašanja s knjigom **Choice Theory** (1998), koja je postala osnovicom učenja njegovog Instituta. Knjiga je prevedena na hrvatski jezik pod naslovom **Teorija izbora – Nova psihologija osobne slobode**. Danas se o njegovom učenju sve češće govori i piše kao o **Choice Theory Psychology – Psihologiji teorije izbora**. Njegovi suradnici time naglašavaju ideju koju je počeo razvijati 1980-tih godina: **zbog čega je ogroman broj ljudi nesretan u svojim odnosima**. Za razliku od drugih živih bića, samo ljude goni genetska potreba za moći. Pokušavamo ju zadovoljiti koristeći - kako Glasser naziva - psihologiju **izvanjske kontrole** – doslovce pokušavamo natjerati ljude da čine ono što mi želimo. Ta borba vodi do simptoma opisanih u DSM-V, američkom dijagnostičkom i statističkom priručniku duševnih poremećaja. Glasser ne vjeruje u pojam duševne bolesti, osim u slučaju kad postoji organski poremećaj mozga, kojeg može potvrditi patolog.

Vrlo rano je zaključio da smo genetski ustrojani kao socijalna bića i da trebamo jedni druge, te da je uzrok gotovo svih psihičkih simptoma naša nesposobnost da se složimo s ljudima koji su nam važni u životu.

Dr. Glasser poučava da su nam odbrojani dani na zemlji ukoliko ne iznađemo na koji način naučiti kako da svoju potrebu za moći zadovoljimo poštujući jedni druge. Kao zamjenu za izvanjsku kontrolu nudi teoriju izbora, te je ostatak svog života posvetio poučavanju i podržavanju te ideje.

1967. godine osnovao je The Institute for Reality Therapy. Institut je kroz godine mijenjao ime, do prošle godine je organizaciju provodio Institut Williama Glassera SAD www.wglasser.com. U mnogim zemljama svijeta postoje Glasserovi instituti, sada organizirani pod krovnom organizacijom William Glasser International. Do sada je preko 84,000 ljudi u svijetu prošlo njegovu intenzivnu 2-godišnju edukaciju, kako bi dobili znanje u primjeni njegovih ideja u svom profesionalnom životu. Otkrili su da su se korištenjem teorije izbora poboljšali i njihovi osobni odnosi.

Bio je traženi predavač i u zemlji i u inozemstvu. Među njegovim mnogim počastima su i sljedeće:

- 1990. počasni doktorat *Doctor of Humane Letters, Honoris Causa* Univerziteta u San Franciscu;
- 2003. nagrada Američkog društva savjetovatelja *ACA Professional Development Award*, kao priznanje za značajan doprinos području savjetovanja;
- 2004. nagrada Američkog društva savjetovatelja *ACA: A Legend in Counseling Award*;
- 2005. prestižna nagrada *Master Therapist Designation* Američkog društva psihoterapeuta,
- 2005. nagrada za životno djelo od *International Center for the Study of Psychiatry and Psychology* za ogroman utjecaj kao psihoterapeut i autor
- 2013. u svibnju Senat američke države Kalifornije donio je rezoluciju kojom odaje počast dr. Glasseru za "A Lifetime Of Achievements And Meritorious Service To Humanity"

Autor je 27 knjiga.

Današnja svjetska organizacija *William Glasser International*

Po osobnoj preporuci dr. Glassera, na čelu nove svjetske organizacije osnovane s ciljem promicanja Glasserove teorije izbora se nalazi Brian Lennon, psiholog iz Irske, koji je bio naš gost predavač na Stručno-znanstvenom skupu PAZIN KVAŠ '09. Doživjeli smo ga kao kompetentnog stručnjaka. Brian Lennon sam o sebi piše na web-u da "gorljivo promovira model Glasserove kvalitetne škole (GKŠ), pristup koji nastavnicima omogućava alternativni način rada, osnovan na Glasserijanskom konceptu da je nemoguće kontrolirati drugo ljudsko biće (uključujući učenike)".

Na web stranici <http://www.wglasserinternational.org/> otvoren je Blog *William Glasser Memorial*, na kojem piše sve više ljudi iz cijelog svijeta svoju sućut obitelji Glasser, svoje uspomene i misli, potvrđujući da ovog izuzetnog stručnjaka doživljavaju kao velikana ljudske misli i prakse.

Napomene:

Glasserova edukacija u Hrvatskoj

Formalnu edukaciju u Hrvatskoj u ime Instituta Williama Glassera, provodi *Udruga za realitetnu terapiju HURT* osnovana 1987. godine. Osnovna edukacija traje 2,5 godine i provode ju hrvatski instruktori i supervizori – predavači Instituta Williama Glassera. Oni su mahom i članovi Instituta za Realitetnu terapiju Kranj, Slovenija. Certifikat o završenoj osnovnoj edukaciji do sada je potpisivao dr. Glasser. Certifikat je potvrda da nositelj može primjenjivati te vještine u poslu koji obavlja i nije licenca za psihoterapeuta. Edukaciju je završilo preko 400 stručnjaka iz različitih područja ljudskog djelovanja (ugl. zdravstvo, školstvo, socijalna skrb). Nastavak edukacije prema savjetovateljskom ili psihoterapijskom stupnju sa 1,5 ili 2,5 godina dodatne edukacije provodi Institut za Realitetnu terapiju Kranj, Slovenija.

Edukaciju iz Glasserove kvalitetne škole odvojeno provodi grupa stručnjaka prema programu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, odobrenom 1998. godine (do tada se program provodio preko Unicef-a, Ured Zagreb). Temelj današnjeg programa je Projekt "Kvalitetna škola – škola bez prisile", nastao u Rijeci, koji se provodio uz potporu Grada Rijeke, te je poznat i kao "Riječki projekt kvalitetna škola". Tijekom provedbe projekta, naročito nakon 1997. godine kada je na zamolbu Unicef-a (Fonda ujedinjenih naroda za djecu) Grad Rijeka preuzeo i organizaciju seminara za 29 osnovnih škola u ratom zahvaćenim područjima, projekt je prerastao prvobitne okvire. Danas je okosnica različite suradnje prosvjetnih djelatnika, od kojih su jedan vid bili i stručni susreti pod nazivom **Ri – kvaš 21 (Rijeka – kvalitetna škola za 21. stoljeće)**. Na 3. susretu Ri – kvaš 21 pozvani gost predavač bio je dr. William Glasser.

Glasserove kvalitetne škole u Hrvatskoj

Tijekom Trećeg hrvatskog susreta kvalitetnih škola **Ri-kvaš 21 – Svaka škola može uspjeti**, održanog u Rijeci 6. i 7. lipnja 2006. godine, autor teorije izbora dr. William Glasser posjetio je dvije hrvatske škole: **Osnovnu školu Milan Brozović Kastav i Gimnaziju i strukovnu školu Jurja Dobrile Pazin**. Navedene škole pozvale su ga da ih posjeti jer su procesom samoprocjene zaključile da nakon višegodišnjeg provođenja programa ispunjavaju tražene kriterije i tom prigodom postale **prvom osnovnom i prvom srednjom Glasserovom kvalitetnom školom u Europi**. Time je potvrđen hrvatski put ka kvalitetnoj školi, a

tada 16 – godišnji hrvatski Projekt Kvalitetna škola prerastao u uspješan, razrađeni program iskušan u radu s 200-tinjak škola i preko 3250 hrvatskih učitelja.

Danas škole rijetko traže nastavak tog stručnog usavršavanja, no ipak je **u evidenciji 225 škola i preko 3.500 hrvatskih učitelja koji su do sada bili uključeni u ovaj program.**

BUDUĆNOST KVALITETNE ŠKOLE U HRVATSKOJ

Kako se učitelji po svijetu, zainteresirani za Glasserove kvalitetne škole, osposobljavaju na različite načine (često je jedan od uvjeta da cijela zbornica prođe edukaciju iz teorije izbora, realitetne terapije i suradničkog vođenja), neki licencirani WGI učitelji među kojima sam i ja, tražili su zajedničko rješenje, da se obrazovanje odvoji od terapije.

Međunarodno vijeće WGI je 28. travnja 2013., raspravljajući o primjeni ideja Glasserove kvalitetne škole postavilo za voditelja posebnog Povjerenstva za GKŠ kolegu iz Kolumbije, Huana Pabla Aljure, ravnatelja prve Glasserove kvalitetne škole u Bogoti, glavnom gradu te zemlje. Povjerenstvo za Glasserove kvalitetne škole djelovat će u okviru Programskog odbora WGI kojeg vodi Ellen Gelinis iz Montreala, Kanada. U povjerenstvo je pozvano 5 kolega iz Sjedinjenih američkih država: Kaye Mentley, Charlotte Wellen (Slavica i ja smo je upoznale u Dublinu 2008.), Bob Hوجلund, Bob Sullo, Steve Hammond, te Bette Blance iz Australije, Ana Nuša Kern, ravnateljica prve slovenske Glasserove kvalitetne škole, te ja iz Hrvatske. Svi smo aktivni WGI učitelji.

Zadatak nam je raspraviti sva pitanja koja se tiču treninga i razvoja za GKŠ model. Za suradnju koristimo website Basecamp, gdje raspravljamo, dijelimo materijale i pratimo izvršeno.

Sretna sam da preko mene i mi iz Hrvatske svojim iskustvom možemo utjecati na WGI program za Glasserovu kvalitetnu školu.

Zalažem se da se onima u Hrvatskoj koji su prošli naš program prizna do sada uloženi trud u razvoj GKŠ, te da ubuduće svi polaznici dobivaju WGI certifikate.

Organizacija budućeg stručnog usavršavanja iz GKŠ u Hrvatskoj ovisit će o zaključcima navedenog Povjerenstva i Međunarodnog vijeća WGI.

Moj san je da hrvatske škole budu primjer mnogim školama u svijetu i na polju primjene teorije izbora u školi. Nadam se da ću ga ostvariti.

Voditeljica

Jagoda Tonšić-Krema, prof.psihologije,
Viši predavač u **William Glasser International**, (Senior Faculty)

www.wglasserinternational.org

Privitak:

- 1. Pismo učiteljice iz američke kvalitetne škole**
- 2. Pitanja o modelu poučavanja o Glasserovoj kvalitetnoj školi**

Jagoda Tonšić-Krema

tel.:

051 833 492

e-mail: jagodakrema@gmail.com

Tići 22a, 51000 RIJEKA

mob.:

091 910 6524

📧 **Molim razmislite o okolišu prije ispisa ove poruke**